

К. н. д. у. Ізюмська В. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОГНОЗУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Під час розроблення короткострокового прогнозу виходять із того, що в прогнозованому періоді збережуться тенденції розвитку фінансових показників, які мали місце в попередні роки. У цьому разі доцільно застосовувати так званий метод екстраполяцій, тобто перенесення тенденцій ретроспективного періоду на майбутнє [1]. Але бувають випадки, коли різка зміна умов, що впливають на фінансові процеси, може порушити їх плавність. Тоді застосовувати цей метод недоцільно, оскільки короткостроковий прогноз повинен давати досить точні показники.

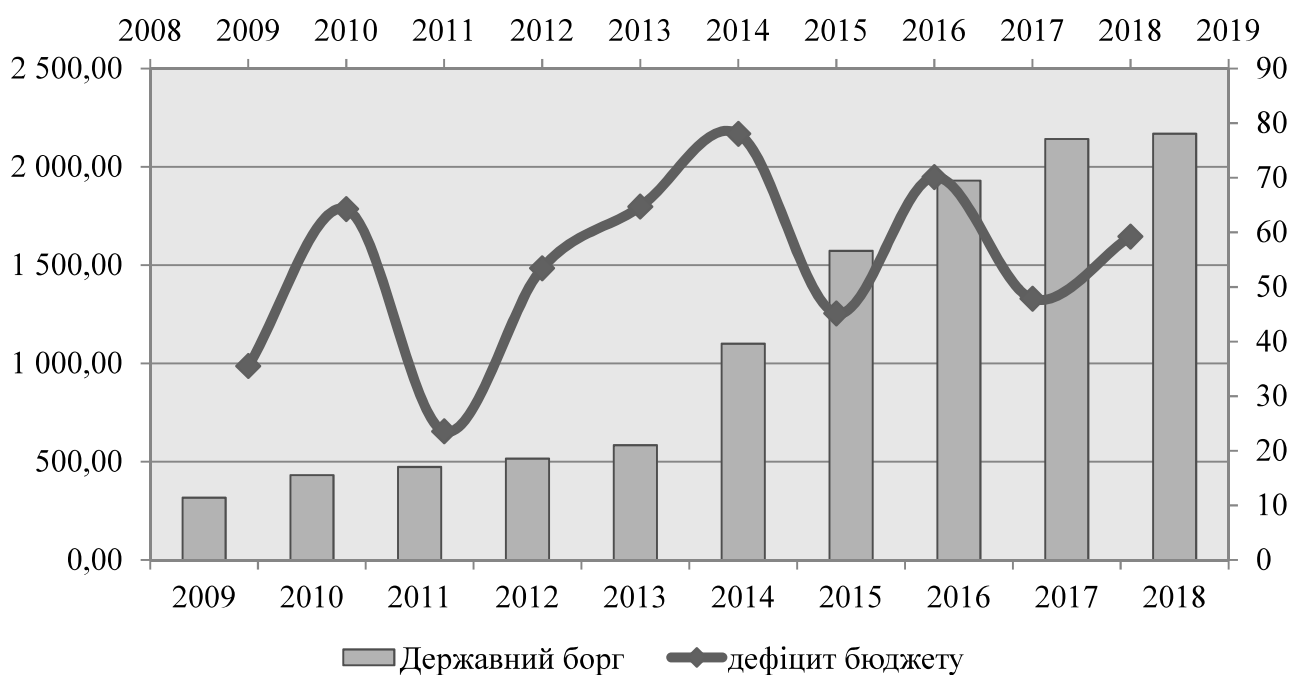

Рис. 1. Динаміка державного боргу та бюджетного дефіциту України, млрд грн

Скористаймося таким методом прогнозування як екстраполяція на основі тренду. Якість обраної моделі оцінюють за значенням коефіцієнта детермінації: чим ближчий він до одиниці, тим краща модель.

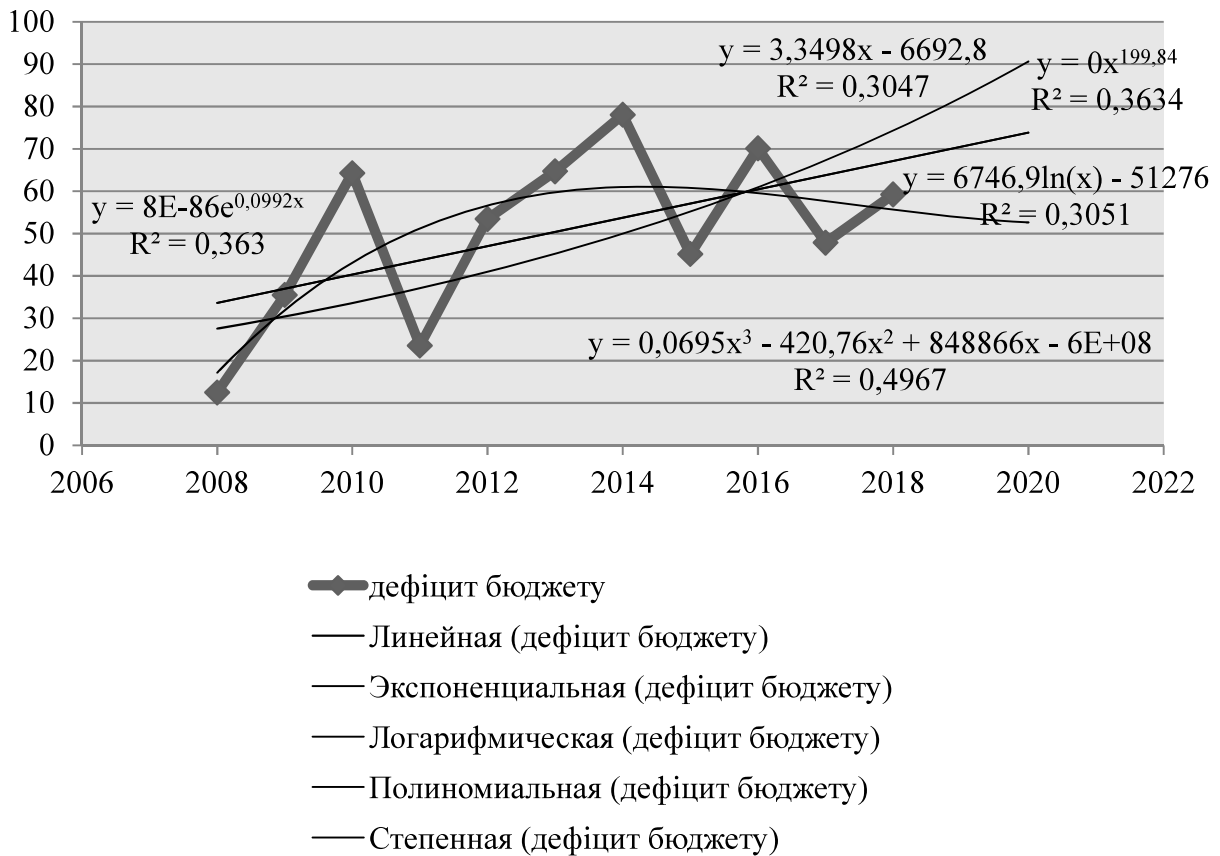

Рис. 2. Трендові моделі дефіциту Державного бюджету

Моделювання показника дефіциту, на жаль, не дало адекватних моделей для прогнозування: усі побудовані залежності від часу мають низький коефіцієнт детермінації (рис. 2). Це пов'язано передусім із тим, що сам динамічний ряд показника не має чіткої тенденції зростання чи спадання, тому всі трендові моделі будуть давати неякісні прогнози.

Отже, можна зробити висновок, що хоча і не завжди можна отримані результати інтерпретувати як точні і надійні, але як приблизну тенденцію, коли більш важливим є оперативне одержання прогностичних оцінок, аніж їх точність, або для одержання моделі як першого наближення економічного процесу, чи як орієнтир майбутнього розвитку, який можна редагувати залежно від впливу інших факторів, не врахованих у даному разі, можна використовувати.

Для того щоб ці методи дали кращий результат, потрібно, по-перше, скоротити «крок» прогнозування, тобто прогноз краще робити на місяць, а не

на рік, оскільки це короткострокові методи прогнозування; по-друге, за менший проміжок часу (місяць) імовірність кардинальної зміни зовнішнього середовища прогнозування і показників, що впливають на даний прогнозований процес, значно менша, ніж під час прогнозування на довший проміжок часу (рік), коли за рік можуть значно змінитися умови прогнозування і фактори, що впливають на даний прогнозований процес [2].

Отже, порівнявши отримані результати, можна сказати, що, незважаючи на те що всі методи дали різні результати, ми прослідковуємо тенденцію до зростання величини боргу, тому необхідно приймати управлінські рішення щодо запобігання й усунення цієї проблеми на майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Богдан Т. П. Боргова стійкість як стратегічний напрям підвищення рівня фінансово безпеки – К.: НІСД, 2016. – С. 50.
2. Митрофанова А. С. Боргова стійкість України: стан, проблеми та політика / А. С. Митрофанова // Проблеми економіки. – 2017. – № 1. – С. 105-111.